

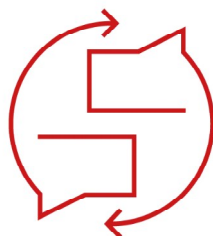
N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Speel jong en oud in deze coronacrisis niet tegen elkaar uit

Twistgesprek Coronamaatregelen isoleren de jonge generatie, terwijl werk, studie en sociaal contact onontbeerlijk zijn, stelt *Yoeri Albrecht*. Het is voor iedereen een rottige tijd, zegt *Hedy d'Ancona*. Twistgesprek onder leiding van *Frank Vermeulen*.

16 oktober 2020 Leestijd 4 minuten

J uist terwijl de Tweede Kamer deze week debatteerde over het coronabeleid van het kabinet, barstte er een woest hosfeest los in een tent op het Plein, honderd meter verderop. De beelden van de BBC van deze onverantwoordelijke *Dutchies* gingen de hele wereld over. Het gevolg was dat hier voor- en tegenstanders van de maatregelen tegen corona weer eens met verhitte kopen tegenover elkaar kwamen te staan. De coronacrisis krijgt trekken van een strijd tussen de generaties.

Oud-minister Hedy d'Ancona verzette zich het afgelopen jaar tegen die tegenstelling en tegen de beeldvorming van de 'kwetsbare oudere'. Yoeri Albrecht, directeur van cultureel centrum De Balie in Amsterdam, kan veel begrip op brengen voor jonge mensen die door alle maatregelen in grote problemen zijn beland. Ze debatteren per e-mail over de stelling: **jongeren zijn het slachtoffer van de huidige aanpak van de coronapandemie.**

Yoeri Albrecht is YA, Hedy d'Ancona is Hd'A.

Lees ook:
Hedy d'Ancona verkondigde het evangelie van het vrolijke verval

YA: „Er is veel voor deze stelling te zeggen. De resultaten van het onderzoek dat de VRT tijdens de vorige lockdown in het voorjaar deed, zijn veelzeggend: het aantal jongeren tussen 16 en 24 jaar dat depressieve gevoelens heeft, is verdrievoudigd. 3 op de 10 jongeren heeft volgens een internationale maatstaf een 'depressieve stoornis'. Het zal in Nederland niet heel anders liggen en het zal nu met de tweede lockdown zeker verergeren. Dat is zeer zorgelijk. Depressiviteit leidt tot veel ernstige gezondheidsklachten.

Daarbij zal deze groep ook uiteindelijk de vele miljarden die er nu worden uitgegeven als gevolg van het lamleggen van de economie moeten gaan betalen. Dat zal voor sterk verminderde welvaart in de groep zorgen. En iedereen weet: arm zijn is niet alleen duur, het is ook slecht voor je gezondheid. Hoe armer, hoe minder gezonde levensjaren je tegemoet kunt zien. Er lijkt economisch en psychologisch erg weinig solidariteit en empathie voor de noden van de Nederlanders onder de 25.”

HEDY D'ANCONA

Hd'A: „De stelling suggereert een generatiekloof. De aanpak van de pandemie zou vooral offers vragen van jongeren; hen tot slachtoffer maken van het vereiste sociale isolement. Waarom en voor wie? Onder andere voor mij dus, een overjarige dame die al meer dan twee decennia tot de doelgroep behoort. Ik huiverde al toen de minister-president in zijn eerste coronaspeech met beide handen de muur aangaf die rond de ‘kwetsbare’ ouderen zou moeten worden opgetrokken. Waaruit we pas bevrijd zouden worden als de buitenstaanders allen immuun zouden zijn.

Die tekst bleek niet lang houdbaar, maar hij bleek er al ingestampt. Jort Kelder laat geen gelegenheid voorbij gaan om te ventileren hoe onzinnig hij die bescherming van kwetsbare ouderen vindt, en Albert Heijn beschermt mij door 's ochtends van 7 tot 8 uur de deuren open te zetten zodat wij de winkelwagentjes als eersten mogen afboenen.

Ik heb geen behoefte aan compassie en troost omdat ik tot de ouderen behoor

Hedy d'Ancona

is sociologe, feministe, PvdA-prominent en oud- minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

YOERI ALBRECHT

is journalist, historicus en algemeen en artistiek directeur van het Amsterdams cultureel centrum De Balie.

Dat veel jongeren depressieve gevoelens vertonen, komt niet omdat ze zich moeten opofferen voor de ouderen. Wellicht hangen ze samen met de consequenties van de opgelegde afstand tot leeftijdgenoten, evenementen, sport en studie. Dat je continu moet afzien, is naar. Zeker als je bent opgegroeid in een rimpelloze samenleving die weinig eisen stelde. Die je nooit confronteerde met een begrip als collectieve verantwoordelijkheid. Integendeel, tot op de dag van heden wordt rondgetoeterd dat het om individuele verantwoordelijkheid gaat.

En dan nog dat sombere toekomstperspectief, waarin de jeugd ook nog moet opdraaien voor de schulden die nu worden aangegaan. Daar kijk ik anders tegenaan. Ik zie uit naar het afscheid van het neoliberale gedachtengoed. Omdat de huidige crisis de teloorgang van een rechtvaardiger verdeling van welvaart en welzijn zo onbarmhartig blootlegt. Ik geloof niet in het ‘nieuwe normaal’ omdat het oude ook al niet normaal was.”

YA: „Die depressiviteit onder jongeren is niet alleen naar. Het kost hen ook veel gezondheid. En we hebben het steeds over het beschermen van de zwakke groepen. Dat zijn ook jongeren en hun gezondheid. Sociaal contact met leeftijdsgenoten is soms alles wat ze hadden. Ze hebben geen baan en nu ook geen opleiding.

De bachelorstudie is al door de ouderen teruggebracht tot drie jaar, daar missen ze nu al bijna een jaar van. Kennelijk is opleiding voor hen in onze ogen niet zo belangrijk. Maar we waren toch een kenniseconomie? En dan moeten ze een studieschuld opbouwen, terwijl er minder werk komt.

Bescherm de 'zwakke groepen' - dat zijn ook de jongeren

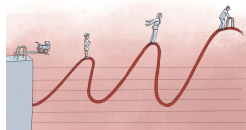
Yoeeri Albrecht

Ook het huiselijk geweld neemt toe, omdat ook bij de ouders de frustratie groeit, daar is voor thuiswonende jongeren geen uitweg meer. Bij hen neemt de seksuele frustratie toe, de ouders zitten boven op hen. Vanwege coronarisico mag lichamelijk contact niet, juist in de jaren dat intimiteit leren ontwikkelen zo ingewikkeld is.

En als je ontsnapt bent aan de beklemmende ouders, het dorp, de achterstand en een opleiding hebt, dan zit je nu op de rand van je bedje in een eenzame kamer te wachten tot iedereen online is, om vervolgens te ontdekken dat online eigenlijk niets is, omdat daar

precies fout gaat wat onder andere De Balie, de podiumkunsten en het onderwijs proberen te voorkomen met live ontmoetingen.

Ik hoorde dat onder eerstejaars studenten van Antilliaanse komaf de uitval al 90 procent is. Het is juist voor studenten met minder sociale privileges helemaal niet meer te doen.

Lees ook:

De tegenstelling tussen jong en oud is nog maar een voorproefje

Het gaat om wederzijdse solidariteit in de samenleving. Dat betekent niet dat ouderen geen bescherming moeten krijgen. Juist wel. Maar richt het zo in dat ouderen thuis wc-papier en maaltijden bezorgd kunnen krijgen (door jongeren aan de deur) en jongeren hun studie kunnen doen en hun leven kunnen opbouwen in de meest cruciale vormende jaren. Zorg voor elkaar.”

Hd'A: „Ik onderschat niet de treurigheid, saaiheid en uitzichtloosheid van deze periode, juist voor jongeren. Maar ik verzet me tegen het beeld dat ze zich ieder vertier moeten ontfutsen om mij in leven te houden. Ik heb geen behoefte aan compassie en troost omdat ik behoor tot de ouderen, die plots en ongevraagd het etiket ‘kwetsbaar’ op hun voorhoofd geplakt kregen. Ik wens niet te worden bestempeld als een eenzame zielepiet.

Maar ik ben me ook bewust van het gegeven dat ik al heel veel leef-tijd achter me heb liggen in tegenstelling tot jongeren. De vraag of het vaccin, indien beschikbaar, het eerst naar de ‘kwetsbaren’ moet, dan wel naar de groepen die de meest actieve verspreiders zijn van het virus, is voor mij daarom niet moeilijk te beantwoorden. Naar die jonge mensen dus. En ongevraagd ook liever geen wc-papier of maaltijd aan mijn voordeur.

Het is een rottige tijd voor iedereen maar hij gaat voorbij. En sneller, als we niet tegen elkaar worden uitgespeeld.”

Een versie van dit artikel verscheen ook in [NRC Handelsblad van 17 oktober 2020](#)